

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Економічний факультет

**Кафедра публічного управління, права та гуманітарних наук
(м. Кропивницький, Україна)**

**Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
(Юридичний інститут, м. Київ, Україна)**

**Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль, Україна)
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН
України» (м. Львів, Україна)**

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький, Україна)
Агенція регіонального розвитку**

**Кіровоградської області (м. Кропивницький, Україна)
Katowice Business University (Poland)**

**University of Information Technology and Management (Rzeszów, Poland)
Academy of Silesia (Katowice, Poland)**

Christian Albrecht University of Kiel (Germany)

Pontifical Catholic University of Paraná (PUCPR) (Curitiba, Brazil)

IV Міжнародна науково-практична конференція

***«МОДЕРНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА В
КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»***

**22 травня 2026 року
Кропивницький**

Ульшина Дар'я Павлівна – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Херсонський державний аграрно-економічний університет

Башинський Ігор Анатолійович – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук, Херсонський державний аграрно-економічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПОВОЄННИМ ВІДНОВЛЕННЯМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Сучасна парадигма публічного управління та адміністрування в Україні зазнає безпрецедентних трансформацій під впливом викликів повномасштабної війни. Традиційні інструменти стратегічного планування соціально-економічного розвитку територіальних громад потребують негайної адаптації до нових реалій, де ключовими пріоритетами стають резильєнтність, здатність до самовідновлення та гнучке реагування на кризові явища [4]. Збереження у громадах директивних форм публічного менеджменту зумовлює їх недостатню результативність. Тому ефективне повоєнне відновлення безальтернативно вимагає впровадження інноваційних інструментів публічного управління, які забезпечать прозорість, просторову цілісність та високу абсорбційну спроможність на місцевому рівні [5].

Усвідомлення необхідності відмови від директивних методів стимулювало оновлення нормативно-правового поля України у напрямі нерозривного поєднання просторового та соціально-економічного планування. Ключовою інновацією у забезпеченні публічного управління відбудовою стало запровадження Законом України № 2254-IX принципово нового інструменту – Програми комплексного відновлення території територіальної громади [1]. Цей стратегічний документ визначає просторові та соціально-економічні пріоритети, включаючи детальний аналіз заподіяної шкоди та заходи для підготовки території до відбудови. Затверджені програми містять вихідні дані для внесення

подальших змін до містобудівної документації на місцевому рівні [2]. Впровадження такого підходу, на відміну від класичних генеральних планів, дозволяє громадам остаточно подолати хаотичну забудову та органічно об'єднати власну стратегічну візію з практичною просторовою діяльністю.

Проте, як свідчить практика публічного адміністрування, наявність якісної просторової стратегії чи програми є лише базовою передумовою. Успішна відбудова територіальних громад цілковито залежить від їхньої абсорбційної спроможності – здатності прозоро, ефективно та без корупційних ризиків освоювати зовнішні інвестиції й міжнародні гранти. З огляду на потребу в надійному механізмі управління цими фінансами, наступним революційним кроком у цифровізації публічного управління стало створення експериментального урядового проєкту – екосистеми DREAM (Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management).

Ця екосистема функціонує як «єдине вікно» для управління публічними інвестиціями, забезпечуючи тотальну підзвітність та контроль на кожному етапі життєвого циклу проєкту: від ініціації до введення об'єкта в експлуатацію [3]. Завдяки публічному модулю кожен громадянин або міжнародний донор може відстежувати процеси відбудови у режимі реального часу. Таким чином, перехід від паперових звітів до активного використання екосистеми DREAM стає не просто технічною вимогою, а об'єктивним індикатором інституційної зрілості громади та маркером беззаперечної довіри до місцевої влади.

Дієвість такої синергії нормативно-просторових та цифрових інструментів найяскравіше підтверджується управлінською практикою проактивних територій. Показовим є кейс Чортківської міської територіальної громади Тернопільської області. Громада однією з перших затвердила Програму комплексного відновлення території, чітко визначивши пріоритетні заходи економічного розвитку [6]. Спираючись на цей документ та маючи високу інституційну спроможність, громада успішно форсувала перехід до сталої «зеленої» енергетики в умовах енергетичного терору. За підтримки міжнародних партнерів було імплементовано масштабні інноваційні ініціативи, зокрема

встановлення сонячних електростанцій на стратегічно важливих об'єктах критичної інфраструктури – насосних станціях місцевого водоканалу та даху міської лікарні [6]. Досвід Чортківської громади переконливо доводить, що грамотне поєднання локальних планів відновлення із загальнонаціональними інструментами управління здатне генерувати потужний синергетичний ефект для сталого повоєнного розвитку.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що сучасна модель публічного управління повоєнним відновленням територіальних громад базується на нерозривній синергії новітнього просторового планування та цифрової прозорості. Ми дійшли висновку, що для успішної відбудови органам місцевого самоврядування критично важливо відмовитися від точкових рішень на користь комплексного використання інноваційних інструментів. Їхніми ключовими стовпами сьогодні виступають Програми комплексного відновлення та цифрова екосистема DREAM. Саме такий алгоритм дій, підкріплений високою інституційною спроможністю та відкритістю влади, здатний забезпечити ефективну абсорбцію інвестицій і стати практичним кроком до модернізації національної системи управління за європейськими стандартами.

Використана література

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності : Закон України від 12 трав. 2022 р. № 2254-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2254-20#Text> (дата звернення: 22.05.2026).
2. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (дата звернення: 22.05.2026).
3. Про реалізацію експериментального проекту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури : Постанова Кабінету

Міністрів України від 15 листоп. 2022 р. № 1286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.05.2026).

4. Лозинська Т. Стратегічне планування в громадах: теоретичне підґрунтя. *Політичні науки та публічне управління*. 2025. Вип. 2(78). С. 95-101. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-2\(78\)-14](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-2(78)-14)

5. Склярська О. І., Стецюк О. В. Стратегічне планування розвитку територіальних громад в умовах війни. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. № 1(42). С. 381–394. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-1\(42\)-381-394](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-1(42)-381-394)

6. Про затвердження Програми комплексного відновлення території Чортківської міської територіальної громади Чортківського району Тернопільської області : рішення Чортківської міської ради від 15 листоп. 2024 р. № 2301. Чортків, 2024. 119 с. URL: <https://www.chortkivmr.gov.ua/strategichnyj-plan-rozvytku/> (дата звернення: 22.05.2026).

Левченко Анна Олександрівна – кандидатка економічних наук, професорка, професорка кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук, Херсонський державний аграрно-економічний університет

Кубанкіна Олександра Вадимівна – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування, Херсонський державний аграрно-економічний університет

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА СТРАТЕГІЇ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: КЕЙС ХЕРСОНЩИНИ

Процеси публічного управління в Україні зазнали фундаментальних трансформацій з початком повномасштабного вторгнення. Особливої гостроти ці питання набувають у прифронтових регіонах, зокрема у Херсонській області,